

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америк СІМ ЦЕНТІВ Закордоном

Тел. „Свобода“: ВЕrgen 4-0807 4-0237

Тел. J. H. Cossey: ВЕrgen 4-1016

FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

НАРИС АТОМОВОЇ БОМБИ ПЕРЕДАНИЙ ШПИГАМ ДЛЯ РОСІЇ

Нью Йорк, 12 березня. — З судової зали, в якій відбувається процес проти Джуліуса Розенберга й його жінки за шпигунство, виключено публіку, коли свідок мав показати нарис атомової бомби, зладжений для шпигів для передачі Совтам.

СТВЕРДЖЕНО ВЛИВН КОСТЕЛЛА НА НЬЮЙОРСЬКУ ПОЛІТИКУ

Нью Йорк. — Під час переслуховання свідків сенатської підкомісії для прослідження злочину, яку відбувається в будинку федерального суду, з'явився як свідок провідний республіканець з повіту Квінс, приятель колишнього посади Костелла Вільяма О'Двайера, Чарльс Піпскі. Він виявив, як на прохання О'Двайера він переговорював з Клеренсом Г. Нілем в справі реорганізації демократичної твердині, звісної під іменем „Таммані Голл“, однак Ніл на це не згодився, засагнувши наперед ради від Френка Костелла. Костелла вважають загальною за провідника незаконного підприємства три й закладів за втручання в кінських переговорах.

\$25,000 НА ОБОРОНУ НЕГРІВ

Трентон. — Нова судова розправа проти шістьох негрів розпочалася перед тутешнім судом проти трьох негрів, яких обвинувачено у вбивстві 72-річного власника крамниці, коли вони хотіли його отримати в січні 1948 р. Підсудні були вже раз перед судом і дістали смертний присуд в серпні 1948 р., однак Верховний суд стейту Нью Джерзі зніс цей присуд і наказав перевести розправу ще раз. Тепер вони ще раз стали перед судом і з цієї нагоди професори університету Принстон, під проводом д-ра Едварда Корвина, почали кампанію за збірку у висоті \$25,000 на оборону підсудних. Корвин певний, що гроші будуть зібрані.

ГІСС ВТРАТИВ ВІДКЛИК ДО ВЕРХОВНОГО СУДУ

Вашингтон. — Алдер Гісс, колишній важливий урядовець в адміністрації Френка Д. Рузвельта й Трумана, не добився розгляду свого відклику відкари, присудженої йому в окружній федеральній суді за кривоприсягу в Нью Йорку. Коли Верховний Суд відмовився розбирати справу, тоді автоматично остаточно всіли присуд першого суду, проти якого зроблено відклик до федерального апеляційного суду.

КОМІСІЯ ПАЛАТИ УХВАЛИЛА ЗАСАДИ ВІЙСЬКОВОГО ВИШКОЛУ

Вашингтон. — Комісія збройних сил палати репрезентантів ухвалила засади загального військового вишколу на шість місяців для всіх здорових хлопців у віці 18 років і порекомендувала, щоб цю справу передискутувати в повній палаті. Комісія ухвалила теж, щоб знизити вік для рекрутів покликуваних до правильної військової служби з 19 на 18½ років і продовжити військову службу з теперішніх 21 місяця на 26. Ухвала палатної комісії не годиться з ухвалою повного сенату, який минулого тижня прийняв законопроект, щоб покликувати до військової служби хлопців по скінченні 18 році життя, а військова служба щоб тривала 24 місяці.

В АМЕРИЦІ

Ще одну підписку на Еду Гудсон поїхав рік у Гудсон у Нью Йорку заповів записати „Гудсон енд Мангеттен“. Тепер висносить перед 15 ч. а затовидать дальших п'ять ч. Перед роком пів була десять ч. — У стейті Нью Йорк підписали ціну на залізницях на 12½ ч.
Попширено на дві мови радикальні програми „Голосу Америки“, а саме в мовах португальській і в китайській діалекті „свантон“. Усі мови в цій програмі буде тепер 29, а програма йде безупинно 38 годин на день.
Судове слідство над протекційною системою в федеральній Фінансовій Корпорації наказав покласти генеральний прокуратор. Будуть допитувати, чи хто не допустив кривоприсяги при складанні зівань в сенатській комісії.
Реорганізаційний департаменту оборони, призначеного в будинку Пентагону, підготовано вже до тієї мови, що її мають оголосити за кілька тижнів. Надійшло, що це призначить до упрощення праці підчас мобілізації.

Почалася контроля майна і діловодства У. Н. С.

В понеділок, дня 12. березня, в приміщеннях Головної Канцелярії Українського Народного Союзу при 81-83 Гренд Стріт, Джерзі Сіті, Н. Дж., почалася контроля майна і діловодства цієї організації. Контролю переводить нововибрана на останній 22-тій Конвенції в Клівленді Головна Контрольна Комісія, що уконституувалась так: Дмитро Капітула, МекАду, Па., — президент; інж. Степан Куропас, Шікаго, Іл., — заст. президента; Володимир Гіряк, Торонто, Онт. Канада — секретар; інж. Володимир Коссар, Вінніпег, Ман., Канада, — і д-р Амвросій Т. Кібзей, Дітройт, Міш., — члени. — Контроля майна і діловодства УНСО союзу попереджує річні наради Головного Уряду, що мають початися в наступний понеділок.

ЗУПИНИТИ КОМУНІЗМ — ЦІЛЮ ВІЙНИ В КОРЕЇ

ГЕН. РІДЖВЕЙ ПРО ПРИЧИННІ, ЦІЛІ І ВИГЛЯДИ ТЕПЕРІШНЬОЇ ВІЙНИ НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ

На фронті в Кореї, 13. березня. — Ген. Ріджвей, командант сухопутних збройних сил Об'єднаних Націй, залував вчора кореспондентам, що альянти, по його думці, віднесли б величезну перемогу, якщо б війна закінчилася на 38-ій паралелі, хоча йому не відомо про подібні плани. Припинення комунізму в його поході вважає ген. Ріджвей головною ціллю теперішньої війни, стверджуючи виразно, що альянти не мають в плані завойовувати Китай. Він твердить: „Ми не перемогли Китаю. Ми не збирасмося завойовувати Китай. Ми масмо припинити комунізм. Ми доказали перевагу наших воєнків на полі битви. Якщо Китаєві не пощастить скинути нас в море, це буде для нього поразкою, незбагнучих розмірів. — Якщо Китаєві не пощастить виперти нас з Кореї, він віднесе монументальну поразку“. Ген. Ріджвей твердить, що він не може забгнати, що хтонебудь в Кореї не бачить конкретних, позитивних цілей. „Ця війна є позитивна від початку до кінця, бо вона вплине на мільйони людей в Азії в їхній реакції на поведінку їхніх урядів відносно боротьби проти комунізму“ — твердив командант О. Н. в Кореї, додаючи, що — „Ця війна є добровільною, кожний поодинокий наш воєник та „що кожний наш крок призначений на те, щоб зберегти життя нашого воєнка“, хоча у війні є теж неминучі і деякі втрати.

НАРАДИ В ПАРИЖІ В СТАДІЇ ПЕРЕГОВОРІВ

Париж, 13. березня. — Наряди заступників міністрів закордонних справ чотирьох великих держав, завданням яких є приготувати порядок наради Ради міністрів, помітно перейшли з дотеперішніх розмов в стадію формальних переговорів, вислід яких сьогодні ще було б важко передбачити. — Після порозуміння з Москвою минулої суботи, совєтський представник А. Громико вчора відкинув пропозиції західних представників, але натомість змодифікував свої власні так, що вони йдуть менш-більш по західній лінії. Нова совєтська пропозиція вже не вимагає ані „приспінення“ мирного договору з Німеччиною, ані „відкликання окупаційних військ“, як це було сформульовано в початковій резолюції, — натомість обмежується до загальних вимог, в які ці справи можуть бути включені, або й ні. В дипломатичних колах не вважається цього аж ніяк за зміну совєтського становища. Американський представник заповів, що західні альянти розглянуть нову формуловку совєтських рекомендацій, але відразу зазначив, що вони домагатимуться прийняття їхніх пропозицій, які включають теж совєтські побажання.

РЕЙБЕРН ЗАПОВІДАЄ НЕОБМІНЕНУ ВИСИЛКУ АРМІЇ ДО ЄВРОПИ

Вашингтон, 12 березня. — Спікер палати репрезентантів, Сем Рейберн, передбачує, що палата репрезентантів не підє слідом сенату і не одобрити його становища в справі висилки американського наземного війська в Європу під накази ген. Двайта Д. Айсенавера, верховного командувача війська Атлантичного Пакту. Провідники Республіканської партії в палаті, намагалися злучити голосування над встановленням засад для військової служби з голосуванням над висилкою американських військ до Європи, однак проти цього повели акцію демократи. Теж провідник республіканської меншини в палаті, Джозеф В. Мартин, виступив проти цього. Він заявився це проти обмеження права президента при висилці військ закордон. Палату репрезентантів здивувала ухвала сенатської комісії, щоб тільки сенат мав право порозумітися з президентом перед висилкою військ, а друга з запрошенням до палати репрезентантів, щоб вона ухвалила теж таку резолюцію. Сен. Г. Александер Сміт, республіканець з Нью Джерзі, заявив, що він поробить старання за зміну резолюції в тому напрямі, щоб обмеження не відносилися до теперішніх шостих дивізій, які мають бути вислані до Європи. На її підставі представник палати Рейберн запевняє, що не буде обмеження президента при висилці армії закордон.

ШИРОКИЙ ВІДГОМІН ВИСТУПУ ПРОФ. ДОБРЯНСЬКОГО В СЕНАТСЬКОМУ КОМІТЕТІ

Виступ голови Українського Конгресового Комітету, д-ра Лева Добрянського, в Сенатському Комітеті Закордонних Справ і Збройної Служби зі свідченнями в користь висилки дальших контингентів американських військ для оборони Європи перед сподіваною більшовицькою агресією, як теж його гаряча рекомендація створити Американський Чужинський Легіон з поновленнях Совєтами на національностей, відбилися найширшим відгомінном в цілій американській пресі від побережжя до побережжя. При цьому преса окремо підкреслює твердження д-ра Добрянського про наявність сильного визвольного-революційного руху в Україні та героїчне змагання українського народу до державної незалежності. Деякі щоденники додали до самої вістки про виступ теж свої редакційні коментарі та підкреслюючи ува-

гу, з якою сенатори віднаєсли до твердження голови УККомітету. Поодинокі щоденники надрукували ці вістки під великими і багатомовними заголовками, як: „Домагаються до допомоги для підпілля в Совєтах“, „Анти-комуністичні групи просять червону армію“, і т. п. Вістки або коментарі про виступ проф. Добрянського м. і. надрукували: „Ди Сан“, „Валтмор, Мерленд“, „Ди Філадельфія Інквайрер“, „Нешвіл Ваннер“, „Ричмонд Таймс-Діспач“, „Ньюарк Івінг Ньюз“, „Клівленд Плейн Ділер“, „Вашингтон Повст“, „Вашингтон Івінг Стар“, „Вашингтон Дейлі Ньюз“, „Нью Йорк Таймс“, „Нью Йорк Гералд Трибюн“, „Нью Йорк Ворлд Телеграм енд Сан“, „Нью Йорк Дейлі Ньюз“, „Нью Йорк Повст“, „Саванна Морнінг Ньюз“, „Джорджія“, „Ди Куріор Джорнел“, „Луїсвіл, Кентукі“, „Ст. Луїс Повст Діспач“, „Ди Морнінг Кол“, „Петерсон, Н. Дж.“, „Шікаго Дейлі Ньюз“, „Ди Газетте енд Дейлі“, „Йорк, Па.“, „Вілмінгтон Морнінг Ньюз“, „Ди Ньюз“, „Линчбург, Вірджінія“, „Сан Франсіско Кронікл“, „Ди Дейлі Окленгем“, „Ди Орегоніан“, „Мілвокі Сентініел“ та багато-багато інших. Виступу передали теж численні радіофонії, занослячи повідомлення про українські визвольні змагання, про українську боротьбу проти большевизму та про повніність американської допомоги в тій боротьбі в найдальшій закутнині цієї великої країни.

ІТАЛІЯ ДОМАГАЄТЬСЯ СКАСУВАННЯ ОБМЕЖЕНЬ ЩОДО ЗБРОСНЬ

Београд, Югославія, 13. березня. — Італійський амбасдор в цій югославській столиці передав вчора югославському урядові ноту, в якій італійський уряд висловлює думку, що наложені на Італію мировим договором обмеження щодо зброєнь повинні бути скасовані внаслідок порушення Совєтами під цим оглядом договорів в Мадриці, Болгарії і Румунії. В ноті стверджено, що Італія порозумілася під цим оглядом зі західними великими державами. Маршал Тіто мав з вдвоєм прийняти цю італійську пропозицію, вважаючи, що вона йде цілком теж по лінії югославської політики.

ПРИНЧИП ОРІОЛА ПРИТХАВ ДО ЗДА

Нью Йорк. — Для підготовки гостини президента Франції, Вісента Оріола, приїхав кораблем „Ліберте“ Джордж Буше, голова прибічної сторожі безпеки президента, до Злучених Держав. Самий президент Оріол приїде на урядову візиту до президента Трумана 26

ГЕН. БРЕДЛІ ПРО ПЕНСІОНУВАННЯ

Нью Йорк. — Ген. Омар Н. Бредлі, голова об'єднаних ген. штабів збройних сил каже, що якщо б йому дозволили світове положення, він рядо відсутує б з активної служби цього літа. Однак вашигтонські спостерігачі сумніваються, чи з його визначення минулим у службі в збройних силах могло б обійтися без Бредлі в теперішньому часі підготовки до оборони.

ПАНІЧНА ВТЕЧА ЧЕРВОНИХ В КОРЕЇ

ПОВНЕ ЗАЛОМАННЯ БОЛЬШЕВИЦЬКОГО ФРОНТУ НА ЦЕНТРАЛЬНОМУ І СХІДНОМУ СЕКТОРАХ

Токіо, 13. березня. — Комуністичні війська на центральному і східному секторах фронту в Кореї панічно втікають в напрямку 38-ої паралелі, залишаючи за собою зброю і амуніцію. Проте, альянтські сили, хоча вже майже не натрапляють на ворожий спротив, посуваються вперед повільно і дуже осторожно, щоб не попасти в засідку. На центральному фронті патрулі американської Першої Кавалерійської Дивізії підступили аж до Гомгчон, у віддаленні тільки 20 миль на південь від 38-ої паралелі. На східному крилі цього фронту з'єднання 8-ої Дивізії зайняли височину на одну милю гору Таємі без одного стрілу. — Борюг залишає всю розбудовану оборонну систему та важку і легку зброю, спасаючись тільки з життям від „вбивчого наступу“ альянтських військ. У фронтових повідомленнях стверджується, що на більшості секторів не було контакту з ворогом, що втікає швидше ніж альянтам хочеться їх здоганяти. Теж в офіційному повідомленні говориться про „задомання“ ворожого фронту і про „втечу“ червоних в напрямку 38-ої паралелі. Проте, розвідка повідомляє, що ворог перекинув на фронт нові підкріплення і нову зброю. Військові спостерігачі і знавці остерігають перед традиційною стратегією китайців, що відступують, заманоючи противника в такі стратегічні позиції, — щоб опісля його з повною силою могли успішніше атакувати. Згідно з інформаційними розвідками в самому тільки районі річки Гомгчон має бути сконцентровано 43 комуністичні дивізії і північно-корейські дивізії. Відступаючого ворога безупинно бомбардують та обстрілюють кулеметним вогнем і облівають газоліною сильні з'єднання альянтської авіації, що впродовж одного вчорашнього дня виконали 774 місій. В доривочних боях на побережжях інтервенувала альянтська фльота. Ворог мав вчора в повітря 46 літаків совєтського виробу. Вони оминали боїв з альянтською авіацією, але двох з них самі знизились, зударившись в повітря.

ПРОДОВЖУЮТЬСЯ МАСОВІ ВБИВСТВА В КИТАЇ

Гомг Конг, 13. березня. — Чим більше часу проходить від комуністичного „визволення“ в Китаю і встановлення там „народної демократії“, тим більше „ворогів народу“ там доводиться „ліквідувати“. Започатковані рівночасно з комуністичною перемогою масові вбивства там не тільки продовжуються, але з кожним днем скріплюються. Вчора комуністичні радіо висловили знову офіційно повідомлення про розстріл дальших 52 „контрреволюційних елементів“ в Кантоні, 22 в Гуані і 12 в Тієнціні, подаючи рівночасно довгу листу осіб, засуджених за „контрреволюцію“ на досмертне ув'язнення та на „перевиконання“ в каторжних таборах. Широку обласу на „ворогів народу“ зроблено теж в комуністичній столиці Пейпінг. В приватних інформаціях та з оповідань втікачів і подорожників подається грозою проймаючи вістки про справжню криваву оргію, що її влаштувають комуністичні „народні демократи“. — Згідно з цими інформаціями, в Китаю розстрілюється тепер комуністично-буржуазні злистя людей. В одному тільки районі Квангю впродовж останніх днів розстріляно 3,000 осіб.

ФРАНЦУЗИ ОРГАНІЗУЮТЬ ДОБРОВОЛЬЦІВ НА КОРЕЮ

Париж, 13. березня. — Ген. Шарль Маргін Вернері, що під своїм псевдонімом „Монклер“ командувє французьким батальйоном в Кореї, звернувся через міністерство оборони зі закликом до молодих французів, щоб вони добровольцями зголосувались на війну в Кореї. Ген. Вернері хотів би добровольцями заповнити втрати, понесені в дотеперішніх боях.

ЧОТИРЬОХ ЧЕСЬКИХ ЄПІСКОПІВ ПРИСЯГЛИ НА ВІРНИСТЬ КОМУНІСТАМ

Прага, 13. березня. — Офіційна комуністична агенція повідомила, що вчора чотирьох католицьких єпископів і двох священників зложили вимагану комуністичним законом присягу на вірність комуністичному режимові. Ватикан, як відомо, проголосив клятву на всіх тих католиках, що співтракують з комуністами. Один із присягнутих священників, о. Антонін Стеглік, має перервати адміністрацію Празької дисцезії після видаленого з Праги і заарештованого архієпископа Берана, про що повідомлено

СОВЕТИ ВСТАНОВИЛИ „ЗАКОН В ОБОРОНІ МИРУ“

Москва, 13. березня. — Верховна Рада Совєтського Союзу „ухвалила“ вчора одностайно, очевидно, т. зв. „закон в обороні миру“, що формально забороняє воєнну пропаганду та передбачує за неї кару до 25 років ув'язнення. Закон послужить Кремлеві до нового терору проти поновленого населення, що очікує війни як дослітво свого спасіння. Закон ухвалено на кінцевій сесії Ради, в якій взяв участь теж Сталін та інші члени Політбюро. Їх появу на залі засідань всі „привітали“ стоючи і аплясами та зривались з місць і бігли в долоні за кожним разом, як промовці згадували ім'я Сталіна і його „заслуги для миру“.

В СВІТІ

● Британія планує збільшити свою флоту впродовж наступних трьох років 233 новими кораблями, від великих авіаносців по човниках, а на малих підводних човниках кіночовник.
● Франський парламент затвердив Грасселін Алю, здекларованого принцем Закону, прем'єром країни, всупереч сильних протестів прихильників Совєт.
● Ціле балтійсько-естонське побережжя перемістили Совєти в складно укріплену воєнно-морську базу, що мала б забезпечити Москві пашування над Балтійкою.
● Зі Сінгапуру відкликали до Кореї сильні підкріплення для британського летючого.

СВОБОДА UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Table with 2 columns: PЕРЕДПЛАТА (Prepayment) and СУБСКРІПЦІЙНІ ТАРИФИ (Subscription Rates). Includes rates for one year, six months, and three months.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", Р. О. Box 346. JERSEY CITY 3, N. J.

ЗМІНА ОСОБИ, А НЕ ПОЛІТИКИ

Деяка частина американської преси постійно атакує Англію в такий спосіб, що читаючи це, можна б набратися переконання, що між Англією та Злученими Державами існує непроходимо глибокий конфлікт, чи прямо ворожнеча.

Так віднеслись тут до нового британського міністра закордонних справ, Герберта Морисона, що прийшов на місце уступливого Ернеста Бевина, який стався весь час бути в якнайкращих стонунках зі Злученими Державами.

Морисон походить „з низів“, як і Бевин. Значить с „пролетарського“ походження. Зараховують його до таких соціалістів, яких вважається „м'якими“, себто більш склонними до уступок, очевидно не в бік комуністів, бо він с їхнім завзяттям противником, як і Бевин.

Морисон, як і Бевин, член Атлі належать до той самої школи суспільних реформаторів, до якої можна б зарахувати теж і секретаря стейту Ачесона. Тільки Ачесон не має можливості переводити в Америці такі чи подібні реформи, як їх переводять в Англії соціалісти з Партії Праці.

Незалежно від цього, можна тільки здогадуватися, що Морисон більше обстоюватиме політику коначного замирення зі Совстами, яка тепер матиме більше виглядів на здійснення. Це вноситься, вважаючи, що Морисон не с таким глибоким і менше впертим ніж Бевин, і тому міг би скорше зловитися на компроміс.

Підготовка оборони Франції

Чергова криза у французькому кабінеті міністрів наступила напередодні нарад заступників міністрів закордонних справ Чотирьох Потуг. Це дало притоку до нової критики нездорових політичних відносин у Франції.

Отже так с, що ті кореспонденти посилюють вісти, відмінні від тих, які загально панують в Америці. Урядову оповістку вашингтонського департаменту стейту про зменшення комуністичної сили у Франції на 33 відсотки, треба приписати якраз інформаціям, призначеним головно кореспондентами.

Кореспонденти веляють, що Франція переживє теперішню кризу й небезпеку і то завдяки американській допомозі з Плану Маршала і висилці воєнних матеріалів, яка йде постійно зі Злучених Держав на підставі Північно-Атлантійського Пакту.

За таким планом босві сили Франції у практиці зливаються з поліцією, яка переміняється на свого роду міліцію, озброєну й устатковану на оборону проти нападу з повітря і проти інфільтрації п'ятої колони, яку творять комуністи.

З організацією армії й загальом збройних сил йде впері. Війна в Індокитаю дала нагоду виробити й випробувати найменше десять різновидів нових воєнних винаходів, серед яких с велетенські тенки й криси „базука“, виріб яких переминяється тепер на „масову продукцію“.

Колі то комуністи планували свою „демонстрацію“. Саме тому, що Париз мав готову Мобільну Гвардію, комуністична мобілізація потерпіла повну невдачу.

Попрі правильну поліцію і П удосконалену Мобільну Гвардію с ще третій рід міліції, тобто „Республіканська Організація Безпеки“, яка відіграла важливу роллю підчас страйків, викликуваних комуністами в р. 1947 і 1948.

Показується, що комуністичні визиви не тільки не приспали бового настрою французького населення, але ще

М Приходько Торонто (Канада)

РОЗБИЙМО ЛІД НЕЗГОДИ

Незгода в рядах нашої політичної еміграції с болочим явищем. Тому всі ми з великою радістю привітали б створення єдиного українського фронту. Тоді теж багато знайомих партійних сварка ми і пасивних сьогодні, стави б до активної національної праці.

Я схильний думати, що чин найбільшою перешкодою в цьому с партійні та групові претензії й амбіції, часто необгрунтовані й незаслужені. Власне вони перешкоджають нам оцінювати ті чи інші події в нашому національному життю насамперед з позиції з а г а льно-національної мети.

Свій жалі ч недоволення до опонента ми звикли вилити на шпальтах своєї ж групової преси і то часто в тоні роздраження непропорційного до причини невдоволення. Це неправильно. Так договоритися не можна, так можна лише легко розпалювати пристрасті свого середовища, а не розумно впливати на інше.

Чим далі машина віддалювалася від місця ладунку, тим тривожнішими ставали думки. Уже й Пастушенко страив певність себе. Щось задалеко серед дороги проти машини й підніс руку до гори.

Бодай до компромісу. Одностороння с часто й необґрунтована обговорення суперечностей лише в своєму середовищі найчастіше віддалєє порозуміння, а не наближує до нього. Немає найменшої національної (і не мусить (ути партійної) провини в тому, що, приміром пол. А. Мельник чи І. Багрий напичуть статтю до „бандерівського“ пресового органу, а о. Гриньох чи С. Бандера з'являють свої погляди на дискусійне питання на стор. „У. Вістей“.

Ще одною з важливих передумов згоди в наших рядах з якою не пошана, то прийнятній терпимість до політичної концепції людини, що належить до іншого партійного угруповання. Звичайно в рахунок не йдуть московські слуги — комуністи. До них ми можемо ставитися лише як до зрадників народу, якщо вони не визнають наміру відмовитися с лужах Москви.

Тут, не говорячи вже про парламентарний, можемо запозичити хочби побутовий приклад мешканців американського континенту. Коли винситається бувальщина кожного з них, що він думас про того чи іншого свого знайомого, дістане ляконічну відповідь: „добрий хлопцев“. У нас, на жаль, інакше: той „галіччон“, а той „східняк“; той „неадекватний“ а другий „підозрілий“; той соціаліст (значить ворог), а той „із загірної комуні“; той „спекулянт“, а інший просто „московський агент“.

Ще Шевченко молився про братолобіс. Бракус нам його й сьогодні, на жаль. Ми повинні навчитися бути обґрунтованими й стриманими в оцінці людей, щоб не завогювати це більше нашої внутрішньої відчуженості.

Тут напрошується і досадне питання про „Збруч“. Я пригадую з яким братерським почуттям поривався українці зі східних земель України зустрітиса з західними братами, коли розвіталася залізана куртина на заході і в якій ексальтації і братерському стремлінні прибували до Києва люди із-за Збручу. „Збруч“ перестав існувати, нікому не заважали різні релігійні обряди і субординації.

Так мусило бути і так було, навіть не зважаючи на деякі досадні і недоречні непорозуміння, знов таки, партійного характеру. Та дружба продовжувалася і на території Зах. України, де тисячі втікачів зі сходу мали моральну й матеріальну підтримку від західних братів. Пішли, як і треба було, плече в плече в ті тривожні дні і в боях проти окупантів і в обороні перед репатріацією. І тільки пізніше, в умовах циганського побуту в таборах, знову почали копати „Збруч“. Копали його з одного боку різні пани консервативні — політичні гендлярі, — що намагалися капіт а лізувати для себе навіть жертвенну боротьбу УПА, а з другого боку — малороси „енки“ і гуляйпільські прапороносці. І ті й другі пускали в хід демагогічний вплив серед своїх безкритичних послідовників. Все це — на велику радість Москви, яка звичайно всіма силами намагалася і намагається не допустити до згоди між українцями.

В цьому досадному явищі, що існує, на жаль, до сьогодні, нас може втішати той факт, що за залізною заслоною „Збруч“ засипано, і не Сталін, а тими зі сходу й заходу, що в бойових рейдах і в лісових кривках; по в'язницях і сибірських каторгах спільно пошуть гірку чашу московської окупації. Так мусить настати і серед нас на еміграції. Наща внутрішня ворожнеча і незгода с просто злочином перед нашими братами по той бік залізної заслони. Не час тепер нацепці людий, що належить до іншого партійного угруповання. Звичайно в рахунок не йдуть московські слуги — комуністи. До них ми можемо ставитися лише як до зрадників народу, якщо вони не визнають наміру відмовитися с лужах Москви.

Тут, не говорячи вже про парламентарний, можемо запозичити хочби побутовий приклад мешканців американського континенту. Коли винситається бувальщина кожного з них, що він думас про того чи іншого свого знайомого, дістане ляконічну відповідь: „добрий хлопцев“. У нас, на жаль, інакше: той „галіччон“, а той „східняк“; той „неадекватний“ а другий „підозрілий“; той соціаліст (значить ворог), а той „із загірної комуні“; той „спекулянт“, а інший просто „московський агент“.

Важко, що задуми деяких партійних провідників про опанування влади в майбутній Україні однією (звичайно їхньою) партією с утопічними. Після 30-літнього комуністичного панування на Україні, сьогоднішнє населення її в політичному, соціальному й етичному аспекті с складним комплексом. Розв'язання цього комплексу з перших же днів заключної боротьби за українську державу і керівництва всіми ділками державного апарату, потребуватиме колосального надруження буквально всіх творчих сил нації, що сьогодні с по той і по цей бік залізної заслони і смішно навіть подумати, щоб якась одна еміграційна партія, хочби і така, що має більшість на еміграції, могла нав'язати свою волю всій нації. Нового диктатора, хочби в триомвіраті, нація не визнає.

Але загально-еміграційний монолітний центр може відіграти велику роллю в захисті нашої державності тут, на міжнародному форумі, і в майбутній Україні. Тут ми мусимо покінчити нарешті з різними „репрезентативними“ виступами пашківських волеостей, які можуть нас навіть осмішити перед зовнішнім світом і знецінити (а не капіталізувати), наші неабиякі національно-визвольні козирі.

УНРада не с „паперовим центром“, як дехто її нехолодно окривлює однією, — вона побудована на силі незабутньої „петлюрівської“ ідеї, що за неї найбільше згинувло і гине людей на сх. землях України. І якщо на еміграції партії, об'єдані в УНРаді не с такі численні, то вони безперечно поможуться стотисяккратно на території України. Знаючи достатньо політичну ментальність і симпатії сх. - українського населення, як не маю найменшого сумніву в цьому.

УГВР — обґрунтовано кажучи — в більшій мірі ніж будь-хто — має сьогодні зв'язок і вплив на активну визвольну боротьбу в Україні. Можна не сумніватися, що і в заключній стадії боротьби за українську державу УГВР гідно виконає важливу роллю революціонізауючого бойового чинника, в масах на всій території України. Повний успіх УГВР в тій важкій акції просто вимагає її співдії в УНРадою.

Ось два невідмінні компоненти загально - українського координаційного і репрезентативного центру. В ім'я інтересів нашого поневоленого народу і просто болочого прагнення еміграції до щирої згоди на верхах, вони повинні невідкладно домовитися.

В нашій незгоді найбільше зацікавлена Москва — смертельний ворог не тільки українського народу а і всього демократичного світу. Наші поразки в різні періоди історії, а зокрема в боротьбі з Москвою обумовлені були насамперед незгодою в наших рядах. Ми, на жаль, часто забуваємо про те, що наша молода нація, яку не спромоглися поставити на коліна ні Гітлер, ні Сталін, має колосальну силу, але тільки в єдиносильному аусиллі і всі дані до здобуття своєї держави. Але, на жаль, і сьогодні ми не усвідомили до кінця мудрих слів нашого славного Гетьмана Мазепи: „Самі незгоду всі пропали, Самі себе зв'ювали“.

Сьогодні стоїмо на грані велетенського світового конфлікту, що в цьому мас вирішуватися і доля України. Таке чи інше вирішення залежить уже сьогодні і залежатиме завтра від нашої визвольної акції на Україні і закордоном.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“

Лев Ясінчук. „НОВА ЄВРОПА“ (Уривок з повісті: „Данина Молохові“).

— Не подобалося... — Не то питанням, не то ствердженням доповнив Норис. — Просто не могла. Заки я ще не потребувала йти на громадську роботу, все було добре. А прийшло до чину, я не видержала. — Що ж це ви мали виконати? Хіба нікого не треба було вбивати. — Безперечно — ні, але посередньо — може й вбивати. — Цікаве, розкажіть. — Звичайна річ. Я приїхала на канікули до батьків. Мене визначили переводити заготовлю хліба. Пішла я по хатах. „Масте дати стільки-то хліба“. Чоловік просяться: нема, не вродило, діти з голоду погинули. Ми самі літом буряками жили. Дружина сперла голову на піч — плаче; діти плачуть. Я сама бачу нужду в хаті. Діти наліп голі, — батьки в ламітках. Я відвернулася і плачу, втираю очі. Коби швидше вечір. Подібні сцени повторювалися не раз. На завтра за ні-

— Нічого, мене тут усі цінять і поважають.

По відвідних правилами день закінчився і йому на зміну настала тиха, тепла ніч. В долині відпочивало село, а спокій переривав хіба несамовитий гавкіт вовчура на лісничівці. Греське повітря баласьмо вливалось в кімнати і їх мешканці спали твердим сном.

Пастушенко встав як звичайно разом з сиріочим ранком, облився холодною водою, перевівся рупниціою через плече й пустився в ліс. Ще не вишшов з підвіря, як побережник заступив йому дорогу, звідомляючи, що в ночі хтось вирізує десять польських родин у селі.

— Ов, погано, — подумав Юрко, — буде халепа. Певно прийде „гештапо“ й буде робити справу по-своєму, караючи безвинних. Стурбовано пішов Пастушенко в ліс, не то на оглядини, не то на прогулку. Відхажуючи вселяю лісову свіжість — снував свої думи. Біля восьмої години повертав відвішений доміа, обійшовши з лісу на сільську дорогу. Уже був недалеко лісничівки, коли побачив напроти себе вантажне авто, супроводжене німецькими гештапівцями, а в ньому повно сільських людей. З наближенням маши-

ни заприпитів з острахом, що на побічній авта сиділа його братова, тримаючи дочечку на колінах. У своїй самопевності Юрко зразу рішнєв: станув серед дороги проти машини й підніс руку до гори.

— Куди вежете тих людей? — Це наша справа, а хто ви? — Я тут надлісничий в державному лісі. Защо ви взяли цю жінку з дитиною? — Так треба, марш з дороги. — Я не пушу. Зсадіть ту жінку, або беріть мене.

Гештаповець, що сидів коло керманіча, миттю рішнєв: висадити жінку, візьміть того беззлочного нахабника. Жовіри засадили Юрково братову з дитиною. На її місце сів Юрко з рупниціою через плече.

Пастушенко був вдоволений своїм учинком. Це не може довго потривати, — думав він. Після переслухання верне додому. Там і так будуть знати, де він, бо братова вернеться.

Авто їхало без зупинки. Мінгали вузькі селянські нявки і клапті лісу; тихенько зсувалося в долину й сопучи та кашляючи діставалося на гори. Мінгали село за селом. Струхлялий народ сидів мовчки й немов бездушно на дні авта, але в голові кожного вертіла думка — куди? що це буде?

Чим далі машина віддалювалася від місця ладунку, тим тривожнішими ставали думки. Уже й Пастушенко страив певність себе. Щось задалеко серед дороги проти машини й підніс руку до гори.

Машину зупинили. — Куди вежете тих людей? — Це наша справа, а хто ви? — Я тут надлісничий в державному лісі. Защо ви взяли цю жінку з дитиною? — Так треба, марш з дороги. — Я не пушу. Зсадіть ту жінку, або беріть мене.

Гештаповець, що сидів коло керманіча, миттю рішнєв: висадити жінку, візьміть того беззлочного нахабника. Жовіри засадили Юрково братову з дитиною. На її місце сів Юрко з рупниціою через плече.

Третьюго дня після того випадку в Станиславові особливий рух. Гештапівці повезли по м о в а н и х арештантів на смерть. Всі були тільки в сорочках. Поліцейсти гнали прокожних з вулиці на площу страчення. Нехай глядять на-

род власними очима, що може німецька потуга. Нехай кожний боїться своєї тіні.

Зігнана безрозбірно маса збилася німим півколом. Окремі її живі частини тупилися до себе, немов би тісна сполука з другими могла злагіднити несамопитий вид. В очах багатьох кружляли жовті світляні кружельця, а під черепом щось наталося й валлю людяно дотуло. Зсохлі губи видців ворухилися; звогчували себе до пересохлого азяка. Видіхи переривався, а серце немов зсувалося вдолину, аж на холоту траву проклятого майдану. Ніхто з поневоільних свідків ексекуції не мав відваги ані хотіння поглянути на них, що ім мають незаборог нахильно перервати нитку життя.

Склали 30 арештантів у ряд. На мить прорізав повітря несамовитий зойк, крик і спазматичний плач деліквентів. Нарз, видно, привернулася ім рівновага, бо силували глядати почуви пристрасний проклин: „Україна помстить нас!“ Сальва. Немічні, безсилі тіла падали й застелювали землю, скроплену свіжою кровю. (Продовження буде).

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

„ЗАЗУЛИНІ ЯЙЦЯ“

(Український відділ у Публічній бібліотеці міста Шікаго)

Напевно зацікавить не одного з нас питання, як виглядають на ділі українські відділи в американській книгозбірці? Це питання не є зовсім легковажне питання, бо ж такий відділ має бути прообразом духової скарбниці дотичного народу, він повинен бути його послом на чужині і є його що так скажемо, публічною візитівкою. — Залежно від його якості, а навіть кількості — може спричинитися до вироблення описи пересічного американця — відвідувача таких бібліотек. —

Якістю очевидно може заміпонувати українська книжка, тільки тому чужинцеві, що має змогу розуміти зміст даної книжки, по кількості буде оцінювати чужинцеві — відвідувач, що не знаючи мови — погляне на політичні літературні дотичної мови і з цього поверховно осудить (скільки ж важких справ осуджується тут в такий спосіб) про величину літературного чи наукового дорічку певного народу. —

Не знаємо докладно, як представляються такі відділи у публічних бібліотеках міст, де жива більша кількість українців чи людей українського походження. — Досі ми про це на жаль майже не чули. — Можемо зате сказати на основі автопсії, як представляється ця справа у бібліотеці міста Шікаго, другою щодо величини місті США, з численною групою українського походження. Сама ця бібліотека є теж однією з найбільших у США.

Якщо йде про український відділ як півдвіліл — то представляється зовсім неімпонуючо так під оглядом якості як і кількості зібраних там книжок. Український відділ у бібліотеці міста Шікаго (в її центрі при вул. Мішиген і Вашингтон) міститься на другому поверсі у відділі чужих мов, де є інші відділи як німецький, польський, мадлярський, російський, чеський, юдівський і т. п. Картошка міститься у окремих шухлядах з написами дотичних мов.

Списки літератури у юдівській, німецькій, польській і т. мов ми стісяться в кількіснадіяти шухлядках, українська — в одній вельою і то неповній. Це якщо шло би про кількість (кількість назв книжок), та куди гірше представляється справа, якщо йде про якість нагромадженної літератури.

Вже побіжний перегляд вказує про брак всякої систематики, а радше можна ствердити, що якась „приятельська“ рука подбала про своєрідну „сметему“ компромітовану українського літературного дорічку. Вже сама форма втягнення до картопки (а таксамо написи на хребтах книжок) насторожують українського відвідувача.

Прим: Катря Гриневичева: „Шоломи в сонці“ (К. Гриневичева: „Гельмес і де сун“), або Грінченко Борис „Соняшний промінь“ повість. Шукайте скільки хочете під „Г“ не знайдете ні Грінченка ні Гриневичеву.

Та це ще дрібниця. Та таких книжок, як от собі згадали та ще може декілька томиків А. Кашенка, А. Чайківського, „Син України“ Золотопольця, Франка — багато не знайдете. Затє впадає вам у вічі велика кількість книжок, що вийшли зпід пера давніших і новіших „приятелів“ українського народу, а які писали мовою „старшого брата“.

що розписався про В. І. Леніна (1934 — Харків), Турецька „Дворянське гвіздо“ (1936), Л. Толстого „Відродження“ у перекладі В. Симоновича (1919!), є там Полевой зі своєю „Повістю про справжню людину“, Л. Первомайський „Вибрані твори“ (1937 — Київ), є Фелікс Яковлевич Кош — (старий польський комуніст) „У рядах пролетаріату“ (1933 — Харків), Л. Первомайський „Вибрані твори“ (1937 Київ), Валеріан Куйбішев: „СРСР індустріальний“. Доводив на січневому пленумі ЦК ВКПБ і в тому гатунку переважна більшість цієї шухлядики, що має репрезентувати українську літературу у цьому великому американському місті в 1951 році!

Умясно подавали ми дати видання книжок — це, як бачимо, совєтські видання після великих чисток в українській літературі 1930 рр. — старанно підібрані під оглядом авторів і змісту, без бори Боже, всяких Хвильових, Кулішів і інших „ухилівців“! І мимохіть насувається думка... Чи публічна бібліотека міста Шікаго, що лежить у серці Зєдінених Держав Америки теж проходила, чого доброго, чистки від неповажаних авторів, як колись і даліше в Україні бібліотеки від тих авторів, що чимсь прогрішилися проти білого чи червоного царя... Повна примушують притакнути це питання, бо бібліотека міста Шікаго це одна з найстаріших в цьому місті і можна припустити, що УССР пересилала свої видання також і перед 1930 рр., як це робила і в інших країнах, де був український елемент.

А як заступлений Шевченко? — спитає хтось. Побіч совєтського, вихолоченого „Кобзаря“ Шевченка знайдете ще архівальний збірник посвящений пам'яті Тараса Григоровича Шевченка (Москва 1912) — от і все. Ага є ще добре, популярне видання „Кобзаря“ (Буенос Айрес, 1950), але це вже дарунок останніх часів Ліги Американців українського походження в Шікаго: Є це щось з переважаючо з польського (Жежешко-ва), французького (Ж. Верн), найменше тільки з оригінального, українського белетристики чи науково-популярної літератури, за чим шукає пересічний відвідувач публічної бібліотеки, а яка заповнює політичні сусідні чужих підвідділів.

Ціль отих „зазулинних яєць“ кожжому з нас зрозуміла. Показати американцеві, що власної української літератури немає, а як є то переважно переклади, а у збалансованого нашого землячка витворювати атмосферу меншевартисті та тримати його у тому переконанні, що українська поезія, повість і т. п. розвинулася у тині великої літератури мудрого „старшого брата“.

Принача того стану... брак фондів... бори Боже! Якби відвідувач-українець — домагався таких книжок як треба, то місто мусяло би узгляднювати прохання своїх податників.

Приначино с хіба недоцінювання з нашого боку джерел, де творяться згл. може творитися американська оінія про нас і нашу вартість на світовому ринкові.

Може якраз таку мізерну шухлядку мав на думці цей американець — навіть спец до східно-європейських справ, якому хтось колись в Європі тримав довгий виклад про велику українську літературу, а він цього слухав з легковажністю.

Бо підступна акція „старшого брата“ поширити у вільному світі переконання про його супрематію над українськими і іншими поневоленями наро-

дами також у діялці літератури, мусяла видати свої плоди.

Та чи лише в заторкнений діялці? Візьміть у руки пересічну американську енциклопедію чи лексикон? — Там побачите багато більше про Абіннію чи Авес там Конго, як про Україну, її історію, культуру, географію, мову і т. п.

А те, що там є, зачерплене із джерел, які всяко можна називати, лише не науковоб'єктивними.

А чи треба згадувати, яку важну роллю грає така підручна книга у праці пересічного американця, не згадуючи вже про журналіста, письменника чи навіть науковця.

І тут мимоволі насуваються слова докору на адресу тих еміграційних інституцій чи їх членів, що часами заповнюють своїми дискусійними статтями у щоденниках (!) на тему чому Україна називається Україною, замість того, щоби не забирати місця у щоденниках, містити їх у спеціальних на ту ціль бюлетенях чи журналах, які призначені для вущого круга зацікавлених спеціалістів.

Чи не було би стократ більше побажаним і доцільним подати у щоденнику хоч би й коротку і суху замітку, що в такому періодичним виданні енциклопедії і т. п. спростовано таку то а таку фальшиву чи тенденційну вістку про якусь українську кветію чи вставлено замітку про такого то визначного українського науковця, політика і т. п., спростовано його національність і т. п.

Коротка замітка під такою вісткою про потребу фондів для даної інституції принесе, треба вірити, багато більше матеріальної користі, як зазвичай довжелезніми звітностями цих інституцій з патети-

чними проєсбами про збірки, датки і т. п.

Бо громадянство здає собі справу з вартості таких наукових прислуг під теперішню хвилю і їх відповідно гонорує. Найкращий доказ діяльності Українського Конгресового Комітету Америки, який за свою діяльність науково-інформаційну, виявлену у видавнях англійською мовою, розсилкою листів сен. Лімана про народобівство і т. п. здобув собі щораз до більше признання та матеріальну підтримку.

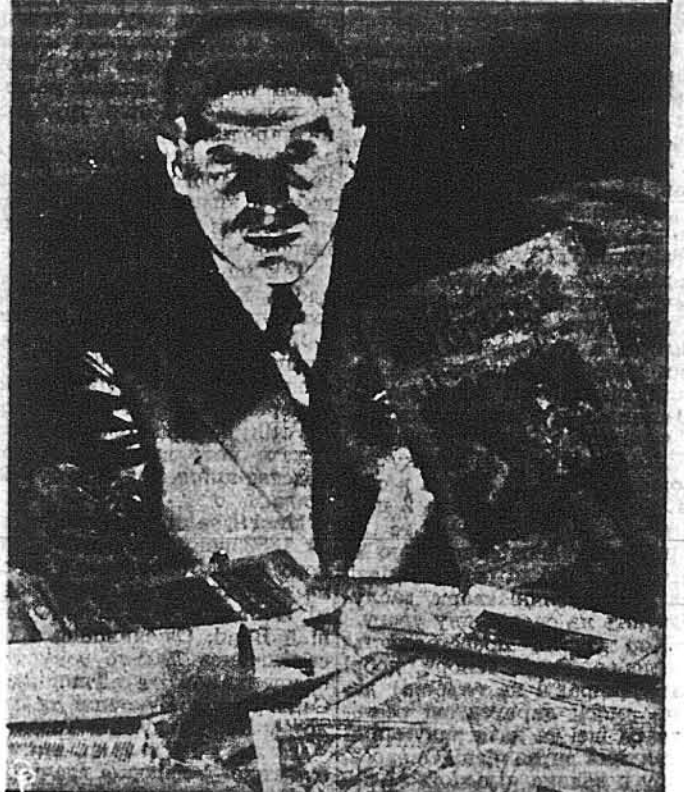
Вертаючись до порушеної вгорі бібліотечної справи, яка, побоююся, не багато краще представляється і в інших місцевостях, слід цьому протиділати енергійно всіма можливими засобами.

Український читач — відвідувач публічних бібліотек повинен домагатися від управ бібліотек книжок йому потрібних. В Шікаго слід привертати гарний крок в напрямі поправи відносин через ініціативу Ліги Американців Українського Походження, що передала бібліотеці комплект книжок про українські справи в українській як теж в англійській мовах та дешо з українського красного письменства. Довідуюся, що теж одна місцева американсько-українська жіноча організація подарувала до бібліотек нове, прекрасне видання творів Леєі України в англійській мові, про що була навіть замітка в місцевій англійській пресі („Шікаго-Трібюн“).

А відносно „зазулинних яєць“ то, на нашу думку, місце ім хіба у архівах бібліотек, як предмет дослідю „діяльності“ тоталітарних режимів нашими і чужими науковцями, які (режими) каструють і затроують у своїм шовіністичним гоні вия духа нації — її літературу.

Чеченко, Шікаго, Ілл.

МІЖНАРОДНА ПРЕСОВА СЛУЖБА ПРО УКРАЇНСЬКЕ ПІДПІЛЛЯ

„Кінг“ Фічер Сіндсейт“ розіслав цю фотографію, додаючи до неї такий підпис: „Обличчя підпільного лідера Миколи Лебеда все ще відраховує напруження його праці в Українській Голодній Визвольній Раді, хоча він перебуває тепер в Нью Йорку і далеко від скрубаних червоними теренів. До небезпечних завдань Лебеда належало поширювання літератури проти Сталіна і совєтської тирани“.

УКРАЇНОЗНАВСТВО В БРУКЛІН-КАЛЕДЖІ

Праця українського відділу в Брукліні-Каледжі делал розгортається. Коли осінній семестр пройшов з невеликою кількістю студентів, то зимовий семестр виявив значно більшу зацікавленість нашої молоді українською мовою. Кількість студентів значно збільшилася. Цьому сприяли в значній мірі українські організації молоді, що допомагали в комплектуванні групи.

Присмо нам відзначити той факт, що на списку студентів у цьому семестрі є не тільки американці українського походження, але й інших національностей. Українська мова стала предметом зацікавлення і вивчення, як мова великого слов'янського народу, що займає друге місце після російського. Сподіваємося, що таке зацікавлення зростатиме і далі.

Але ми хотіли б тут порушити інше дуже важне питання. Ми маємо на увазі розширення українського відділу в Брукліні-Каледжі, запровадження з наступного семестру, крім української мови, ще й деякі інші українознавчі дисципліни, як історію української літератури, української культури тощо. Мова йде про те, щоби в наступному семестрі відкрити в Брукліні-Каледжі підданцю групу, де б студенти вивчали не тільки українську мову, але й також слухали б історію української культури, літератури тощо.

Хто мав би бути в числі студентів такої групи? Досвід праці в попередніх семестрах нам показав, що кандидатом в студенти мід би бути кожний американець чи американка українського походження, який, прийнявши, розуміє, хоч може й не розмовляє добре по-українськи. Наша американсько-українська молодь переважно розуміє українську мову, бо це її від батьків, що принесли цю мову з краю і зберігають її як цінну перлину. Цих даних досить для слухання лекцій з українознавства. Від цього буде подвійна користь: студент набуватиме знання з українознавства і, крім того, ще й опановуватиме українську мову практично шляхом бесід і розмов на різні теми.

Ось незабаром буде оголошено про новий запис студентів. Українська молодь, що прагне знання про минуле і сучасне українського народу, має швидко нагаду здобути ці знання. Треба самим подбати і масово вписатися.

Нашим найближчим завданням є впровадити українознавство в програму денного навчання в Брукліні-Каледжі, а не обмежуватись тільки вечірнім, один раз на тиждень. А це залежить від кількості студентів. Чи ми її маємо? Маємо! Останні статистичні дані показують, що в самому Нью Йорку тільки налічується понад тисяча активістів з української молоді, що є в різних організаціях. Було б соромом для нас, коли б при такій кількості ми не могли мати український відділ в денній програмі.

Адміністрація Каледжу пішла назустріч нам, відкривши український відділ. Допоможіть же й зміцнити цей відділ приплывом великої кількості нашої молоді.

Проф. П. Ковалів

геніяльний зодчий комунізму, нахненник дружби і співробітництва, великий вождь трудящих усього світу... (У. Думка)

Invest in U.S. Savings Bonds

З діяльності Українського Лікарського Т-ва

Річні Загальні Збори

Дня 4 лютого відбулися в Нью Йорку в селі Лівер. Містечко Клубу першорічні загальні збори Українського Лікарського Товариства. На зборах були присутні, крім майже 90 лікарів і стоматологів включно з уродженцями Америки, гості і представники інших організацій та преси.

Збори відкрив усталоуачий голова, др. Роман Осіничук, короткою промовою, в якій він привітав присутніх членів і гостей та переслав привіт усім українським лікарям, розсіяним по цілому світі, а в першу чергу тим, що борються за народне здоров'я у Рідному Краю під большевиською окупацією та в рядах Української Повстанської Армії. На його внесок мовчанкоювшановано усіх полягалих і померлих українських лікарів-піонерів, а також народного героя і борця за волю України, командира УПА, Тараса Чупринку.

На голову зборів обрано найстаршого серед присутніх д-ра Василя Дмитрюка.

По прочитанню привітів від лікарів і різних українських організацій, присутній на салі інж. Лепкалюк привітав збори від імені Т-ва Українських Інженерів.

До звітів, які здавали від контрольної комісії — др. Олесіюк, і від управи — др. Осіничук і др. Лепський присутні довідалися про успішну діяльність Т-ва за останній рік, помітно несприятливих обставин.

У США нараховується приблизно 500 лікарів-українців. З того числа у Т-ві зареєстровано около 330. У останньому році придбано „чартер“, а тим самим оформлено правне існування Т-ва на терені цілої Америки. Нав'язано контакт з лікарями і стоматологами — українцями майже уєй країв (Канада, Австралія, Африка, Південна Америка).

Пороблено старання в уряді різних штатів і Всеамериканському Об'єднанні Лікарів про облегчення осідання новоприбулих лікарів у власних практиках (зачислення студії, іспити тощо). Через інформації і посередництва Т-ва 45 лікарів одержало працю по фаху на терені Метрополіті.

Впродовж року відбуло наукові конференції з 11 фаховими рефератами. Товаришське життя також не спало, про що свідчить удатний весняний равт, влаштований разом з Т-вом Українських Інженерів, що відбувся укрітні минулого року. Багато членів Т-ва бра-

ВІСТІ З УКРАЇНИ

Нотатки з совєтської преси)

ЗАТОПЛЮВАННЯ ІСТОРІЇ

В загальному проєкті будови т. зв. Південно-українського каналу та Каховського гідровузла большевиські інженери передбачили створення кількох водосховищ. Для утримання певного рівня води в каналі запроєктовано залити водою цілі райони. Тому, що Південно-український канал, зокрема, буде проходити територією сторичної старовини, то під воду попадуть усі пам'ятки, які опиняться на трасі будівництва. Тільки між Запоріжжям та Мелітополем є, наприклад, близько 300 найдавніших курганів, в тому Кам'яна могила біля села Терпіння, Запорізької області, та інші кургани в залізній річці Молочній, що належать до раннього сарматського періоду.

За відомостями совєтських газет, в район робіт будітимої виїхала експедиція українських археологів, щоб докладно вивчити всі пам'ятки, які попадуть в зону затоплення. На берегах Дніпра і Конки археологічні роботи мають розпочатися „негаймо з весні“. В межах майбутнього „Каховського моря“ задумано розкопати скитське городище одного з ремісничих центрів пізньої Скитії.

МУЗЕЙ М. ГОГОЛЯ

На Батьківщині Гоголя в с. Великі Сорочинці цими днями відкрився літературно-меморіальний музей М. В. Гоголя. До новоствореного музею з Москви і Ленінграду прислали портрети, гравюри, листівця, окремі видання та критичну літературу про письменника, музей ім. Т. Шевченка в Києві переслав біографічні матеріали та фотокопії рисунків Гоголя. Участь у створенні музею прийняли наукові установи Москви, Ленінграду, Києва та Полтави.

ЯК ГУЦУЛ ПІЗНАВ МОСКВЛЯ

В 1946 р. в СССР видано книжку п. з. „Люди з чистим сумлінням“. Автор книжки П. Вершигора, сам колиш партизан загону Ковпака, в книжці на замовлення партії дав відповідно підфарбоване зображення „героїчних чинів“ совєтської партизанки в німецькому заплілі. Очевидно, описи партизанської діяльності Ковпака з його розбійничою компанією на Волині та в Галичині, так як їх подав Вершигора, з правдою не мають нічого спільного. Але місцями автор таки

на якій лікарі, стоматологі, їх родини й запрошені гості провели милий час. Діяльність нової управи У. Л. Т-ва

Як довідуємося, нова управа Т-ва приступила до живої діяльності. Намічено посилення науково-реферативної праці, зацікавлення зв'язку з українськими суспільними організаціями, влаштування весняного раву разом з Т-вом Українських Інженерів та видання наукового медичного журналу. (x)

УВАГА! НЬО ЙОРК! УВАГА! ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ, Інк., 2-гий ВІДДІЛ У НЬО ЙОРКУ : влаштував : В СУБОТУ, 17. БЕРЕЗНЯ 1951 Р. У ВЛАСНИЙ ДОМІВЦІ ПРИ 123 2-га ЕВЕ. ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР БОГДАНА КРАВЦЕВА ІВАНА КЕРНИЦЬКОГО Слово про Авторів цього Вечора виголосить Проф. д-р ВАСИЛЬ ЛЕВ Початок в год. 7-мій ввечорі. Запрошуємо до учасія всіх членів і Виш. Громадянство. Управа ООЧСУ, Відділ ч. 2., Нью Йорк.

УВАГА! НЬОАРК, Н. ДНН! УВАГА! РІЧНІ ЗБОРИ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ЩАДНИЧОЇ СПІЛКИ (American-Ukrainian Savings and Loan Association) : відбудуться : В СУБОТУ, 17. БЕРЕЗНЯ 1951 Р. в год. 7:30 ввечорі В САЛІ УКР. ЦЕНТРАЛІ, 180 William St., NEWARK, N. J. Обов'язком кожного члена явиться точно на означ. час. ЗА УРЯД: Михайл Бєсараб, предс.; Теодозій Кєсєкєв, заст. предс.; Олекєа Лєвєкє, касєр; Пєтро Цєвє, секретєр.

